

(index.php)

< Back (index.php)

เสวนา “แบบประมงผิดกฎหมายเด็ดขาด คนทั้งชาติยังมีปลากิน ?”

7 เดือนที่แล้ว

การควบคุม (Illegal, Unreported and Unregulated fishing: IUU) พร้อมทั้งแจกใบเหลือง เมื่อเดือนเมษายน 2558 ที่ผ่านมา และรัฐบาลได้ประกาศมาตรการแก้ไขปัญหาด้วยการบังคับใช้กฎหมายขั้นเด็ดขาด หลายภาคส่วนต่างได้รับผลกระทบจากยาแรงของรัฐบาล ไม่ว่าจะเป็นเรือประมงพาณิชย์ หรือเรือประมงพื้นบ้าน แปปปลา ตลาดปลา และภาครัฐเองก็ยอมรับว่าที่ผ่านมการดำเนินงานมีความหละหลวม ในวงเสวนาหัวข้อ “แบบประมงผิดกฎหมายเด็ดขาด ... คนทั้งชาติยังมีปลากิน?” ตัวแทนจากทุกภาคส่วนล้วนเห็นตรงกันว่าสิ่งที่ช่วยแก้ปัญหาได้ในตอนนี้คือทุกฝ่ายต้องร่วมมือกัน โดยต้องมองเห็นปัญหาทั้งระบบ

เมื่อวันที่ 13 กรกฎาคม 2557 สมาคมนักข่าวนักหนังสือพิมพ์แห่งประเทศไทย ชมรมนักข่าวสิ่งแวดล้อม ร่วมกับสถาบันอิศรา มูลนิธิพัฒนาสื่อมวลชนแห่งประเทศไทย จัดงานราชดำเนินเสวนาเรื่อง “แบบประมงผิดกฎหมายเด็ดขาด ... คนทั้งชาติยังมีปลากิน?” โดยมีผู้ร่วมเสวนา ได้แก่ นายมานิช รุ่งราตรี ผู้อำนวยการสำนักวิจัยและพัฒนาประมงทางทะเล, นายวรพงศ์ สารรัตน์ เจ้าพนักงานประมงอาวุโส ปฏิบัติหน้าที่นิติกร กรมประมง, ดร.สุภาภรณ์ อนุชิตาชีวะ ผู้จัดการโครงการประมงพื้นบ้าน-สัตว์น้ำ มูลนิธิสายใยแผ่นดิน, นายวิโชคศักดิ์ รัตนรงค์ไพรี กรรมการสมาคมรักษ์ทะเลไทย, นายสมมะแอ เจมุดอ นายกสมาคมสมาพันธ์ชาวประมงพื้นบ้านแห่งประเทศไทย, และนายนิธิวัฒน์ ธีระนันท์กุล ที่ปรึกษาสมาคมการประมงแห่งประเทศไทย

(<http://thaipublica.org/wp-content/uploads/2015/07/P7131541-e1436978643382.jpg>)

ปัญหาประมงที่ถูกทะเลกว่า 20 ปี

กรณีที่ชาวประมงที่ผิดกฎหมายต้องจอดเรือไม่สามารถออกจับสัตว์น้ำได้ เพราะรัฐบาลโดยศูนย์บัญชาการแก้ไขปัญหาการทำประมงผิดกฎหมาย (http://library2.parliament.go.th/giventake/content_ncpo/ncpo-head-order10-2558.pdf) (ศปมผ.) ออกคำสั่งมีผลบังคับใช้วันที่ 1 กรกฎาคม 2558 ดำเนินการตามกฎหมายกับเรือประมงที่ผิดกฎหมายและไม่ผ่านการตรวจสอบเอกสาร 15 รายการ ซึ่งไม่สามารถออกทำการประมงได้ จึงมีเรือจอดเทียบท่าหลายพันลำทั่วประเทศ

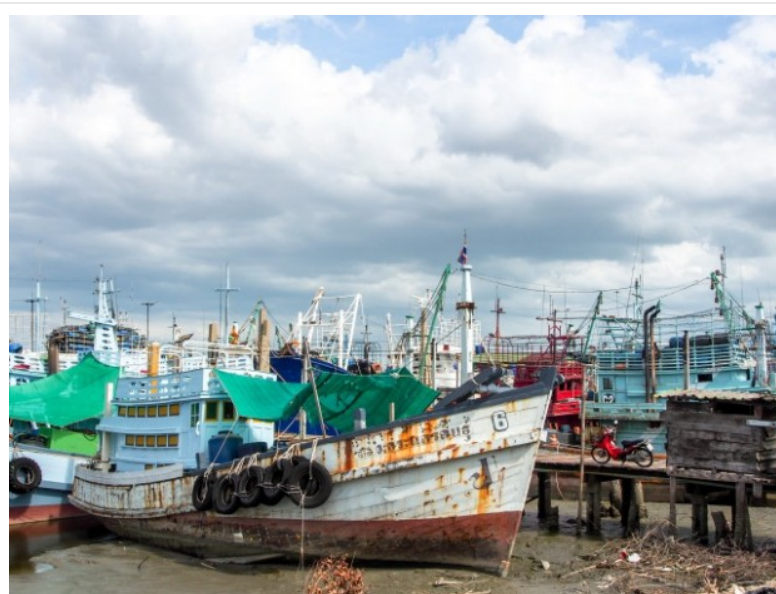
นายนิธิวัฒน์ได้ชี้แจงกรณีการหยุดเดินเรือของกลุ่มประมงพาณิชย์ว่า ไม่ได้เป็นการประท้วง หรือต้องการที่จะหยุดเดินเรือ จริงๆ แล้วก็ยังไม่อยากจะทำประมง

“ที่ต้องหยุดก็เพราะกฎระเบียบที่เข้มข้นของทางราชการ 15 ข้อนั้นหนักหนาสาหัส ได้มีการเจรจาตกลงมาแล้ว 12 ข้อ จนกระทั่งบัดนี้ก็ยังมีกลไกบางอย่างที่คิดว่าทำได้แต่ยังไม่สามารถตกลงกันได้ ล่าสุดจะนำเสนอขึ้นชั้นก็ไม่ได้ ซึ่งหากจะเอาขึ้นศาลก็ต้องแจ้งกรมปลาคูสัตว์” นายนิธิวัฒน์กล่าว

ที่ปรึกษาสมาคมการประมงฯ กล่าวต่อไปว่า ต้องยอมรับว่าปัญหาการทำประมงทะเลถูกทะเลมานาน สิ่งหนึ่งที่เราเป็น IUU ก็เพราะเราเป็น IUU กล่าวคือประมง IUU คือ Illegal Unreported and Unregulated แต่ไทยนั้นทั้งภาคประมงเอง ราชการเอง เรามี IUU คือ Inefficiency Incompetency and Unresponsibility เพราะเราขาดความรับผิดชอบ เราขาดประสิทธิภาพในการทำงาน เราขาดความสามารถที่จะปฏิบัติตามกฎหมายนาน

“เป็นเวลากว่า 20 ปีที่กฎหมายถูกละเลย วันนี้กฎหมายจะละเลยไม่ได้ ประมงพาณิชย์ก็ไม่เห็นด้วย แต่จะบังคับใช้แบบให้ล้มทั้งยืนอันนี้อยู่ในมือของผู้บริหารจัดการประเทศ อยู่ในมือของผู้นำว่าจะมีกุศโลบายในการใช้การจัดการแก้ปัญหาอย่างไร” นายนิธิวัฒน์กล่าว

ขณะที่นายสมะแอ เจมุดอ นายกสมาคมสมาพันธ์ชาวประมงพื้นบ้านแห่งประเทศไทยกล่าวว่า “ประมงพื้นบ้านก็เช่นกัน การจดทะเบียนเรือเป็นการควบคุมให้ต้องทำการประมงเฉพาะในจังหวัดของตนเอง ห้ามออกทะเลเกิน 3 ไมล์ มันยังไม่ใช่ ที่มาเลเซียเขาใช้การกำหนดเป็นเขต A B C โดยที่เขต A สำหรับเรือประมงเล็กๆ สามารถไปไหนก็ได้ เขต B ไปไหนก็ได้อย่าเข้ามาเขต A ส่วนเขต C จะไปทำประมงที่ไหนก็ได้แต่อย่างเข้ามาในเขต A และ B ก็เอามาแก้ปัญหาได้”

(<http://thaipublica.org/wp-content/uploads/2015/07/P7041352-640x480.jpg>)

เรือประมง

กรมประมงแจงจัดดำเนินการมานานแล้ว

ด้านนายมาโนช รุ่งราตรี ผู้อำนวยการสำนักวิจัยและพัฒนาประมงทางทะเล ยืนยันว่า มาตรการต่างๆ ในการควบคุมประมงผิดกฎหมายเป็นสิ่งที่ยั่งยืนที่ได้ดำเนินการมานานแล้ว สามารถไปย้อนดูในพระราชบัญญัติการประมง 2490 ได้ ในนั้นมีประกาศของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์การเกษตรที่เกี่ยวข้องกับการควบคุมการทำประมงค่อนข้างมาก ครอบคลุมในหลายด้าน ในเนื้อหา มาตราต่างๆ ได้กำหนดในเรื่องของการทำประมงว่าจะต้องขออนุญาต ต้องมีการควบคุม และมีการลงทะเบียนผู้ล่าสัตว์น้ำ หมายถึงว่าเรื่องต่างๆ เหล่านี้เรามีมาตั้งแต่ปี 2490

“ที่นี่ การควบคุมที่ผ่านมามีประสิทธิภาพเพียงพอ จึงทำให้มีเรือที่ไม่ถูกกฎหมายอยู่หลายพันลำ พอถึงเวลาที่ทำการควบคุมจริงจังก็เชื่อว่าคนที่ผิดอาจจะปรับตัวไม่ทัน แต่จริงๆ แล้วมีมานานแล้ว คือจริงๆ แล้วคนที่ผิดนั้นต้องคิดปรับตัวตั้งแต่ปี 2552 แล้ว แต่ว่าก็ยังไม่มีมาตรการใดๆ จน EU ให้ใบเหลือง จึงเริ่มร้อนตัวแล้วว่าของจะส่งขายไม่ได้ จะทำอย่างไร” นายมาโนชกล่าว

นายมาโนชกล่าวว่า ไทยเริ่มดำเนินการตั้งแต่ปี 2552 ที่กลุ่มสหภาพยุโรป (EU) รับบทบัญญัติของ FAO มาใช้ และประกาศให้ประเทศที่ส่งสินค้าให้ EU ต้องดำเนินการให้ถูกต้อง โดยมีการให้ชาวประมงการทำบ้านที่จับสัตว์น้ำ ให้สามารถตรวจสอบย้อนกลับได้ เรื่อยมาจนถึงการออกอาชญาบัตร ส่วนอวนลาก อวนรุน ได้ประกาศควบคุมมาตั้งแต่ปี 2539 และในเรื่องของอวนปลากระตักเริ่มควบคุมตั้งแต่ปี 2543 ต้องควบคุมเนื่องจากเครื่องมือเหล่านี้เป็นเครื่องมือที่จับสัตว์น้ำสูง และจับสัตว์น้ำได้อย่างไม่จำเพาะ

“ก็ต้องมานั่งคิดกันว่าสิ่งที่ดีๆ อยู่จะทำอย่างไร แต่ในสถานการณ์เช่นนี้ก็อาจจะทำอะไรไม่ได้มากนัก สุดท้ายรัฐบาลก็ต้องส่ง สปมผ. มา ดังนั้น ความเข้มงวดในเรื่องของการตรวจอะไรต่างๆ ก็เพิ่มมากขึ้น รวมทั้งมีศูนย์แจ้งเข้า-ออก หากไม่มีการแจ้งก็จะไม่สามารถออกทำการประมงได้ ก็เป็นหลักเกณฑ์ที่เข้มงวดอยู่ในตอนนี้ มาเกิดเหตุเช่นนี้เรือที่ผิดทั้งหลายเดือดร้อน” นายมาโนชกล่าว

แจงเรือประมงเล็ก ติดอวนลาก อวนรุน ไม่ใช่ประมงพื้นบ้าน

จากประเด็นที่หลายฝ่ายกล่าวว่าประมงพื้นบ้านเองก็มีการใช้เครื่องมืออวนลาก อวนรุน จากการดัดแปลง ต่อเติมเสริมเรือของตน ซึ่งถือเป็นการทำประมง IUU เช่นกัน นายสมณะแอกกล่าวว่า เรือประมงที่ทำการดัดแปลงเครื่องมือทำประมง มีการใช้อวนลาก อวนรุน นั้นเป็นเรือประมงขนาดเล็ก ไม่นับว่าเป็นประมงพื้นบ้าน เพราะประมงพื้นบ้านตามความหมายไม่มีการใช้เครื่องมือที่เป็นการทำลายทรัพยากร เป็นการประมงตามภูมิปัญญาเท่านั้น

คำว่า “พื้นบ้าน” นั้นมีส่วนประกอบหลายๆ อย่าง อันดับแรกคือขนาดเรือ สองคือแรงงานบนเรือ ซึ่งหากมีลูกเรือประมาณ 7-8 คน ไม่ใช่ประมงพื้นบ้าน เป็นการออกประมงแบบเรือญาติที่เอาครอบครัวออกทะเล และอีกประเด็นคือเครื่องมือ ประมงพื้นบ้านนั้นใช้เครื่องมือที่จับสัตว์น้ำเฉพาะอย่าง เช่น อวนลอยกุ้งก็จับกุ้งอย่างเดียว ได้อย่างอื่นก็ไม่ถึง 1% อวนจมปูก็จับปูอย่างเดียว และมีการจับสัตว์น้ำเป็นฤดูกาล

วิโชคศักดิ์ ธรรงค์ไพรี
(<http://thaipublica.org/wp-content/uploads/2015/07/P7131471-e1436981510536.jpg>)

นายวิโชคศักดิ์ ธรรงค์ไพรี กรรมการสมาคมรักษ์ทะเลไทย

เริ่มต้นให้ดีกว่า “ระบบจัดการทรัพยากร”

ด้าน ดร.สุภาภรณ์ อนุชिरาชีวะ ผู้จัดการโครงการประมงพื้นบ้าน-สัตว์น้ำ มูลนิธิสายใยแผ่นดิน กล่าวว่า ข้อมูลนี้อาจเป็นการคำนวณง่ายๆ ซึ่งปลานั้นไม่ได้โตขึ้นมาทุกตัว หากตัดปริมาณออกไปสัก 70% สำหรับความคลาดเคลื่อน ปลาที่ยังมีจำนวนมากอยู่ดี ถึงแม้ว่าการคำนวณจะถูกต้อง 100% หรือไม่ถูกต้องทั้ง 100% แต่เราก็ควรที่จะใช้วิธีการป้องกัน หรือที่เรียกว่า precautionary approach ในการที่จะดูแลทรัพยากรของเรา เราไม่ควรจะรอให้มันสูญเสียแล้วเรค่อยมาทำกัน

ดร.สุภาภรณ์กล่าวเพิ่มเติมในเรื่องของการบริหารจัดการทรัพยากรประมงว่า ที่ผ่านมาทำไมการบริหารจัดการทรัพยากรประมงหรือการทำประมงของบ้านเรานั้นพบปัญหา เนื่องมาจากลักษณะทางธรรมชาติของทรัพยากรประมง หรือด้วยความเป็นทรัพยากรที่บริหารจัดการได้ยาก อยู่ในรูปแบบที่ว่ามือใครยาวสาวได้สาวเอา ใครมีทุนมากก็จะใช้มาก ใครมีทุนน้อยก็ถูกเอาเปรียบไป และทรัพยากรลักษณะนี้คนหนึ่งใช้มากก็จะไปกระทบกับคนอื่นที่ใช้ทรัพยากรนี้ร่วมกัน

“นี่คือลักษณะการใช้ทรัพยากรที่ต่างมีทัศนคติต่อตัวทรัพยากรที่ต่างกัน ณ วันนี้ต้องมองเรื่องการออกแบบการจัดการทรัพยากร ที่ผ่านมารวมประมงอาจจะเป็นแนวที่ไล่จับหนูที่ขาดประสิทธิภาพ และเราก็ปฏิเสธไม่ได้ว่าเรามีหนูที่ขาดความรับผิดชอบในการใช้ทรัพยากรด้วย”
ดร.สุภาภรณ์กล่าว

ดร.สุภาภรณ์กล่าวเพิ่มเติมว่า ในเรื่องการประเมินศักยภาพทะเลนั้น กรณีที่ สปมพ. หยิบยกค่าจุดสูงสุดของการทำการประมง (Maximum Sustainable Yield: MSY) ขึ้นมาหรือ โดยส่วนตัวแล้วเป็นห่วง เพราะจริงๆ แล้วการคำนวณ MSY นั้นเหมาะสำหรับการคำนวณในเขตอบอุ้น (fisher spicy) ก็คือดูสัตว์น้ำเป็นรายชนิด ในขณะที่ประเทศไทยอยู่ในเขตร้อน มีสัตว์น้ำเต็มไปหมด ขนาดอวนลอยแคว่างเอาไว้ก็ติดขึ้นมาหลายชนิด เพราะฉะนั้นการคำนวณแบบ MSY ต้องฝากทางกรมประมงดูบ้างจริงๆ แล้วเป็นประโยชน์ใหม่ เพราะสิ่งที่ควรจะคำนวณในเรื่องของทรัพยากรคือ แบบประเมินปริมาณสัตว์น้ำต่อหน่วยการลงแรงประมง (Catch per Unit of effort: CPUE) ควบคู่ไปกับการดูองค์ประกอบของสัตว์น้ำที่จับได้ เพื่อจะเห็นได้ว่าการทำลายสัตว์น้ำร้ายอ่อนมากน้อยแค่ไหน

ยี่รัฐฐบาลแก้ปัญหา ต้องมองให้ครบวงจร

(<http://thaipublica.org/wp-content/uploads/2015/07/P7131482-e1436981478689.jpg>)

นายนิธีวัฒน์ ชีระนันท์กุล ที่ปรึกษาสมาคมการประมงแห่งประเทศไทย

นายนิธีวัฒน์ ชีระนันท์กุล ที่ปรึกษาสมาคมการประมงแห่งประเทศไทย กล่าวว่า ตามข้อมูลขององค์การอาหารและเกษตรแห่งสหประชาชาติ (FAO) ได้รายงานไว้ในปี 2500 ถึงการใช้ประโยชน์ทางเศรษฐกิจจากสัตว์น้ำ FAO บอกว่าแหล่งอาหารที่สำคัญนั้นถูกใช้หรือถูกทำลาย เขาก็มองภาพตั้งแต่ปี 2500 ว่ามีการใช้แรงงานประมงเกิดขึ้นทั่วโลกถึง 12.5 ล้านคนในประเทศกำลังพัฒนา นั่นคือกำลังมองกรอบของการทำประมงที่ให้นิยามของความยั่งยืน โดยต้องมีทรัพยากรมนุษย์ร่วมไปด้วย ไม่ใช่แค่ทรัพยากรธรรมชาติ

ที่ปรึกษาสมาคมประมงฯ กล่าวต่อไปว่า ในการวิเคราะห์การพัฒนาอย่างยั่งยืนนั้น ต้องไม่ลืมมององค์ประกอบที่สำคัญคือความยั่งยืนของชุมชน เหมือนอย่างที่ประมงพื้นบ้านพูดนั้นถูกต้องแล้ว เราต้องการให้มีชุมชนที่เป็นชาวประมงอยู่ และในขณะเดียวกันเราก็มองถึงความยั่งยืนและความมั่นคงทางด้านเศรษฐกิจและสังคมเช่นกัน

ทั้งนี้ นายนิธีวัฒน์ได้เสนอแนวทางการทำประมงอย่างยั่งยืนว่าต้องอาศัยปัจจัยต่างๆ อาทิ เรื่อง ทรัพยากร การติดตามไปถึงการตลาด, การค้าสัตว์น้ำ, การทำการอนุรักษ์เชิงระบบนิเวศ, การบริหารจัดการระบบนิเวศ โดยเฉพาะเรื่องการจัดการกำลังความสามารถในการทำประมง และการทำโซนนิ่ง, การพัฒนาระบบการตรวจสอบย้อนกลับ, การยกระดับการดำรงชีพของชาวประมง, การกำหนดโควตาในการใช้เครื่องมือการทำประมงเพื่อกระจายพื้นที่การทำประมง เพื่อลดการทำลายพื้นที่เดิมได้ไปทำประมงน้ำลึกแทน และการให้ประมงเข้าถึงแหล่งความรู้

“สุดท้าย ทางออกประเทศไทยคือการบริหารจัดการที่ประเทศไทยควรต้องทำ และหากจะต้องปฏิบัติตามกฎหมายแล้วมีคนล้มทั้งยืน หันกลับมามองตรงนี้ก็กินใหม่ ตอนนี้จะไปให้เขาหยุด เราเตรียมให้เขามีแหล่งความรู้หรือยัง ให้เขาเปลี่ยนแปลงแล้วนำไปสู่อาชีพใหม่หรือยัง เพราะเมื่อต้องการจะใช้ทรัพยากรอย่างยั่งยืนต้องมีการประเมินทรัพยากรที่มีอยู่ ต้องยกระดับการดำรงชีพของชาวประมง เราจึงจะมีความยั่งยืนที่แท้จริง” นายนิธีวัฒน์กล่าว

บาปเคราะห์ตกที่ผู้บริโภค - กับระบบที่มีปัญหา

ดร.สุภาภรณ์ระบุว่า “เรือประมงที่ใช้ตาของอวนต่ำกว่า 0.6 มิลลิเมตร หรือเรือปั่นไฟ ทำให้ลูกปลาเล็กก็ติดขึ้นมาด้วย สิ่งเกิดว่าปัจจุบันมีลูกปลาทุกแห่งขายอยู่ในตลาดก็โลกรั้ละ 100 บาท ได้ประมาณ 1,000 ตัว ซึ่งหากรอให้เขาโตอีกสัก 6 เดือน จะได้กินปลาขนาด 12 ตัว/กิโลกรัมได้ ซึ่งเรากินมูลค่าในขนาดกันไปเยอะมาก นี่คือนโยบายเรื่องของการได้มาซึ่งอาหารทะเลที่วางขายอยู่ในตลาด หรือแม้กระทั่งปลาสาหร่ายไหม หรือปลาขาวสารที่หลายคนชอบกินกัน นั่นก็คือลูกปลากะตัก ผู้บริโภคไม่มีความรู้เรื่องพวกนี้เลย นี่คือนโยบายของการได้มาซึ่งอาหารทะเล”

ผู้จัดการโครงการประมงพื้นบ้านฯ กล่าวต่อไปว่า ที่ผ่านมากฎหมายไม่ได้ควบคุมไปถึงขนาดของสัตว์น้ำที่จับได้ ถ้ามีการควบคุมขนาดของสัตว์น้ำที่จับได้ เรือที่จะมีปัญหาคือเรืออวนลาก เพราะว่าสัตว์น้ำที่จับมาได้นั้นบางตัววัดขนาดไม่ได้เลย ซึ่งผู้บริโภคเองก็ไม่สามารถแยกแยะได้ว่าปลาตัวไหนมาจากประมงผิดกฎหมาย ปลาตัวไหนจับแบบไม่ทำลายสิ่งแวดล้อม เพราะเมื่อนามาวางขายก็หน้าตาเหมือนกันหมด

พฤติกรรมกรรมการประมงที่เข้าข่ายอื้อฉาว

1. การทำประมงโดยที่เรือประมงไม่ใช้เครื่องมือประมง หรือจับสัตว์น้ำโดยที่ใบอนุญาตหมดอายุ หรือไม่ได้รับอนุญาตจากเรือที่ทำการประมง
2. ไม่ทำตามข้อกำหนดที่ตั้งขึ้นกับเรือและยานอู่เรือสัตว์น้ำที่จับได้ รวมไปถึงข้อมูลที่ใช้การประมงติดตามเรือ
3. ทำประมงในพื้นที่ หรือฤดูที่ห้ามทำ จับเกินจำนวนหรือไม่ได้รับควัก
4. ทำประมง หรือมีส่วนร่วมในการทำประมงอื้อฉาว
5. ใช้เครื่องมือประมงผิดกฎหมาย ไม่ไปปิดตามข้อกำหนด
6. ปลอมแปลง หรือปกปิดหรือความหมาย รูปพรรณ หรือเครื่องมือใดๆ
7. ปกปิด ผู้ที่เกี่ยวข้องโดยไม่อำนาจ กาลายหลักฐานในการสอบสวน
8. ยึดเวลาการปฏิบัติงานต่อจากเจ้าหน้าที่
9. นำสัตว์น้ำขนาดเล็กลงมาตรวจขึ้นเรือ หรือขนถ่ายระหว่างเรือ
10. ขนถ่ายสัตว์น้ำจากเรือประมงที่ผิดกฎหมายประมง (เรือประมงอื้อฉาว)
11. ทำประมงไม่ปฏิบัติตามมาตรการอนุรักษ์ในบริเวณที่จับสัตว์น้ำ หรือกิจกรรมของประมงที่มิได้รับอนุญาต
12. เรือประมงไม่มีสัญญาณ ไม้สัญญาณทุกภาคหรือหัวประมง

(http://thaipublica.org/wp-content/uploads/2015/05/%E0%B8%9E%E0%B8%A4%E0%B8%95%E0%B8%B4%E0%B8%81%E0%B8%A3%E0%B: ที่มาภาพ:
http://ec.europa.eu/fisheries/documentation/eu_fisheries_key_facts/index_en.htm

“เป็นที่กฎหมายมีช่องโหว่ ทำให้ไม่สามารถควบคุมไม่ให้มีการทำประมงที่ทำลายล้างเกิดขึ้นที่บ้านเราได้ เพราะกฎหมายบอกแค่ว่า อวน ล้อมปลาจะตักขนาดดาวดวงต้องไม่ต่ำกว่า 0.6 มิลลิเมตร แต่ปรากฏว่าเขาไม่ได้จับปลาจะตักเขาไปจับลูกปลาทุ กถามว่าเรามีกฎหมายควบคุมไหม ไม่มี” ดร.สุภาภรณ์กล่าว

ด้านระบบตลาดก็มีปัญหา เพราะระบบตลาดบ้านเรานั้นถูกผูกขาด ปลาทุกตัวจะต้องไปส่งที่สะพานปลาใหญ่ๆ ก่อน เช่น ก่อนจะมากรุงเทพฯ ก็ต้องไปเวียนที่มหาชัยก่อน เพราะฉะนั้น ทุกอย่างจะไปกระจุกอยู่ที่มหาชัย หรือปลามางตัวจับที่สงขลา ยังต้องมาเวียนมหาชัยก่อนเอากลับไปขายที่ตลาดสงขลา ถามว่าในระยะเวลาขนาดนี้ปลาที่มาถึงกรุงเทพฯ หรือที่ตลาดนั้นจะปลอดภัยจากสารเคมีได้อย่างไร อันนี้ก็เป็นอีกหนึ่งประเด็นใหญ่ เป็นอีกประเด็นที่อยากฝากไว้ว่าหากจะแก้ต้องคิดไปให้ไกลกว่าการจับ เพราะต่อให้จับยังไง แต่ระบบตลาดมีปัญหา ก็มีปัญหานั้นที่

กฎหมายประมงใหม่ ปลดล็อก IUU ?

นายวรงค์ สาระรัตน์ เจ้าพนักงานประมงอาวุโส ปฏิบัติหน้าที่นิติกร กรมประมง ระบุว่า กฎหมายประมงเดิมถูกออกแบบมาเมื่อปี 2490 เวลานั้นทรัพยากรยังมีมากมาย โดยหลักคิดของกฎหมายประมงในเวลานั้นคือการจัดการเป็นเรื่องของรัฐ รัฐมีอำนาจในการจัดการทรัพยากรที่เป็นของรัฐ แต่ระบบการจัดการภายใต้ความคิดในปี 2490 เป็นเรื่องของระบบจากบนลงล่าง (top-down) ทำให้กระบวนการมีส่วนร่วมนั้นค่อนข้างน้อย

ขณะที่ทางกรมประมงได้เริ่มทำกฎหมายประมงฉบับใหม่ตั้งแต่ปี 2543 เป็นต้นมา จนมาสำเร็จในปี 2558 โดยอาศัยการมีส่วนร่วมจากภาคส่วนต่างๆ ในการออกแบบกฎหมาย ความแตกต่างระหว่างกฎหมายฉบับเก่าและใหม่อยู่ที่เรื่องของกระบวนการการมีส่วนร่วม

“กฎหมายประมงใหม่ คือ พ.ร.บ.การประมง 2558 (http://www.fisheries.go.th/if-trang/images/download/fishlaw2558.pdf)ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เมื่อวันที่ 28 เมษายน 2558 และมีผลบังคับใช้เมื่อวันที่ 27 มิถุนายน 2558 แต่อย่างไรก็ตาม กฎหมายประมงฉบับนี้ก็ยังคงต้องมีการตรากฎหมายลำดับรองอีก 70-80 ฉบับ เพื่อกำหนดรายละเอียดในเรื่องต่างๆ ออกมา” นายวรงค์กล่าว

นายวรงค์กล่าวถึงรายละเอียดของกฎหมายประมงใหม่ว่า ในกฎหมายประมงฉบับนี้มีเรื่องที่น่าสนใจ และน่าจะตอบโจทย์ได้ในหลายๆ เรื่อง เช่น เรื่องของการส่งเสริมการมีส่วนร่วมของประมงท้องถิ่นในมาตรา 9-12 โดยมีหลักการคือ กำหนดให้กรมประมงมีหน้าที่ที่จะต้องส่งเสริมเพื่อให้มีการรวมกลุ่มกันของประมงท้องถิ่นทั้งหลาย และกำหนดเป็นระเบียบของกรมประมง

เรื่องต่อมาคือ เรื่องของคณะกรรมการประมงประจำจังหวัด ในกฎหมายเดิมไม่มีคณะกรรมการชุดนี้ แต่จะเป็นกรรมการประจำจังหวัด เขาเรียกว่ากรรมการพหุภาคี ซึ่งตั้งโดยอาศัยสถานภาพทางการบริหาร แต่ในกฎหมายนี้ได้มีการกำหนดไว้ค่อนข้างชัดเจน และกรรมการประมงประจำจังหวัด บทบาทที่สำคัญที่สุดคือเรื่องของการที่จะมาช่วยกันกรองกติกาในการจับสัตว์น้ำ ให้มีความเหมาะสมกับพื้นที่นั้นๆ

“เพราะฉะนั้น ในกฎหมายประมงฉบับใหม่ก็สามารถสรุปความได้ว่าเป็นกฎหมายที่มีกลิ่นอายของการมีส่วนร่วมมากขึ้น ตั้งแต่การทำกฎหมายแม่บทแล้ว และที่นี้ ในการจัดทำกฎหมายลูกบทที่จะไปกำหนดกติกาในการบริหารจัดการทรัพยากรสัตว์น้ำในแต่ละพื้นที่นั้น คณะกรรมการประมงประจำจังหวัดก็จะประกอบด้วยภาคส่วนต่างๆ ที่เกี่ยวข้องทั้งหลาย จึงมีความเชื่อว่ากติกาต่างๆ ตามกฎหมายประมงใหม่ ด้วยกรอบที่กฎหมายกำหนดไว้จะสามารถตอบโจทย์ต่างๆ ตามที่เราคาดหวังกันไว้มากยิ่งขึ้น” นายวรงค์กล่าว

ที่มา <http://thaipublica.org/>

FACEBOOK

พลเมืองเสวนา Citizen Forum (<https://www.facebook.com/pages/พลเมืองเสวนา-Citizen-Forum/376609865880908>)

เว็บไซต์ที่เกี่ยวข้อง

 [\(https://www.prachamati.org/\)](https://www.prachamati.org/)

[\(http://www.myconstitutionthailand.com/\)](http://www.myconstitutionthailand.com/)

Powered by [\(http://www.kapook.com/\)](http://www.kapook.com/)